

OPONENTSKÝ POSUDEK

NA DISERTAČNÍ PRÁCI MGR. JANA VÁCHY

„MEZINÁRODNÍ A EVROPSKÉ ASPEKTY ÚPRAVY PRACOVNÍ DOBY“

Předložená disertační práce je velmi obsáhlá, má celkem 382 stran textu. Podle obsahu autor předmětnou práci člení, kromě Úvodu a Závěru, na čtyři samostatné kapitoly, dále též vnitřně členěné:

1. Právní úprava pracovní doby a doby odpočinku v Evropské unii
2. Právní úprava pracovní doby a doby odpočinku v rámci Mezinárodní organizace práce
3. Právní úprava pracovní doby a doby odpočinku v rámci Rady Evropy
4. K neplnění požadavků plynoucích z mezinárodního a evropského právního rámce ve vnitrostátní právní úpravě

V předložené disertační práci je uveden též Seznam použitých zdrojů a Shrnutí v českém a anglickém jazyce.

V Úvodu předložené disertační práce se autor zabývá zvoleným tématem včetně uvedení důvodů, které jej k tomuto rozhodnutí vedly. V této souvislosti autor uvádí, že úprava pracovní doby z pohledu historického vývoje lidských společností je jedním z významných faktorů ovlivňujících jejich následný rozvoj. Autor přitom zdůrazňuje nezbytnost stanovení jejího rozvržení a racionálního omezení k němuž bylo postupně různými nástroji přistupováno. Autor v této souvislosti následně dále uvádí, že cílem předložené disertační práce je pojednat zejména o mezinárodních a evropských aspektech úpravy pracovní doby z pohledu legislativní úpravy, které se pracovní doby dotýkají.

V kapitole první autor svou pozornost zaměřil zejména na rozbor příslušných směrnic Evropské unie a některých rozsudků Soudního dvora Evropské unie k dané problematice. Z hlediska obsahu zpracované materie lze konstatovat, že kapitola první tvoří těžiště předložené práce. Autor v této části (na cca 220 stranách textu) provádí velmi podrobný rozbor obsahu „Směrnice o pracovní době“ (tj. Směrnice Rady 93/104/ES ze dne 23.11.1993 o některých aspektech úpravy pracovní doby, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/34/ES ze dne 22.6.2000, kterou se mění Směrnice Rady 93/104/ES a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4.11.2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby), která je v dané oblasti úpravy předmětné problematiky zásadní. Autor na základě provedeného rozboru uvedené Směrnice zdůrazňuje zejména problematiku stanovení minimálních bezpečnostních a zdravotních požadavků na úpravu pracovní doby v souvislosti s maximální délkou týdenní pracovní doby, denní a týdenní dobou odpočinku, dovolenou za kalendářní rok, rozvržení pracovní doby, práce na směny včetně aspektů noční práce.

Dále v této části předložené práce autor věnuje pozornost úpravám týkajících se některých skupin zaměstnanců nebo specifík výkonu práce v určitých oblastech – např. mladistvých zaměstnanců, zaměstnanců v silniční a železniční dopravě, v civilním letectví. V této souvislosti autor vymezuje též příslušnou právní úpravu, analyzuje její obsah a v některých případech též rozvádí judikaturu Soudního dvora EU v předmětné oblasti.

Kapitolu druhou autor obsahově zaměřil na problematiku právní úpravy pracovní doby a doby odpočinku v rámci Mezinárodní organizace práce.

V této části předložené disertační práce její autor analyzuje jednotlivé instituty v oblasti pracovní doby a doby odpočinku upravených v příslušných dokumentech Mezinárodní organizace práce, zejména v úmluvách a doporučeních. V obecné rovině se jedná např. o celou šíři problematiky pracovní doby, jejího rozvržení, poskytování výjimek, noční práce, doby odpočinku. Pro úplnost je nezbytné dále uvést, že autor věnuje též pozornost specifickým úpravám v některých úmluvách Mezinárodní organizace práce obsažených (např. Úmluva o práci na moři).

K obsahu celé kapitoly druhé předložené disertační práce lze dále uvést, že autor ve svém rozboru věnuje též nemalou pozornost aplikaci jednotlivých dokumentů Mezinárodní organizace práce v praxi s poukázáním na dané souvislosti a základní principy předmětných úprav.

V následující kapitole třetí se autor předložené disertační práce věnuje problematice úpravy pracovní doby a doby odpočinku v rámci Rady Evropy. Pozornost věnuje zejména obsahu jednoho ze základních pilířů systému ochrany lidských práv v rámci Rady Evropy – Evropské sociální chartě a provádí analýzu právní úpravy problematiky pracovní doby a doby odpočinku v tomto dokumentu upravených. Provedenou analýzu autor dále doplňuje o stanoviska Evropského výboru pro sociální práva, která v některých případech dále hodnotí.

V poslední kapitole předložené disertační práce autor provádí určité shrnutí požadavků právní úpravy institutu pracovní doby a doby odpočinku vyplývajících z příslušných dokumentů Evropské unie, Mezinárodní organizace práce a Rady Evropy a následně též hodnotí jejich naplňování v rámci příslušné právní úpravy na úrovni České republiky.

V Závěru předložené disertační práce autor provádí určité shrnutí obsahu jednotlivých kapitol se zdůrazněním nejzávažnějších otázek v nich zpracovaných. Současně v této části předloženého textu autor upozorňuje na některé nedostatky předmětné právní úpravy a to jak na úrovni Evropské unie, Mezinárodní organizace práce i České republiky. Některá uvedená hodnocení nejsou ze strany autora pouze kritická, ale přináší i dílčí návrhy de lege ferenda, která by mohla současný stav v předmětné oblasti přehodnotit a následně zlepšit.

Vycházeje ze zvoleného tématu předložené disertační práce lze konstatovat, že se autor snažil s danou problematikou co nejlépe vypořádat a to v celé její komplexní šíři. Ze způsobu zpracování je zřejmý hlubší zájem autora o zvolené téma, o čemž mimo jiné svědčí i obsáhlý Seznam použitých zdrojů včetně poznámkového aparátu uvedeného na příslušných stranách textu disertační práce a obsahu jejích cca 700 odkazů na právní úpravu, odbornou literaturu či soudní judikáty. Za velmi zdařilou lze považovat též práci autora se soudní judikaturou, která se vztahuje k předmětné problematice. Za pozitivní lze dále označit ten postup autora, když při provádění rozboru jednotlivých úprav dané problematiky, sám tyto úpravy hodnotí včetně uvádění vlastních názorů a návrhů, jak by případně mohly být některé otázky řešeny.

Předložené disertační práci nelze vytknout žádná věcná pochybení či nedostatky. Vzhledem k uvedenému a k obsáhlosti zpracované problematiky, lze pouze konstatovat, že přínosem předložené práce pro její další využití by bylo zařazení textu u některých poznámek pod čarou přímo do textu zpracované problematiky – např. v poznámce č. 25, č. 49, č. 84, č. 200, č. 249. Pro snazší

orientaci v Seznamu použitých zdrojů uvedené dokumenty (zejména právní předpisy a judikaturu) uspořádat podle jednoho kritéria – např. kalendářního a dále pro další využití předložené disertační práce provést důslednou „korekturu“ textu a odstranit jak pravopisné chyby (např. str. 380, čtvrtý odstavec) tak písemné překlepy (např. str. 258, třetí odstavec, první věta).

Vzhledem k výše uvedenému lze závěrem konstatovat, že pan Mgr. Jan Vácha svojí písemnou disertační prací prokázal jak schopnost k samostatné tvůrčí činnosti tak velmi dobré znalosti zpracovávané problematiky. Podle mého názoru tak předložená disertační práce splňuje obecné požadavky kladené na tento druh prací.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Praze dne 5. srpna 2020

JUDr. Libuše Brádlarová

oponent